

MIKRBLADET

Nr 1 2016

Mikrobladet i egen regi. För synpunkter och för inlämning av artiklar, foton med mera mejla direkt till darinka.bogicevic-andersson@vgregion.se.
Väl mött Styrelsen RFM, Redaktionen Mikrobladet

Besök RFMs hemsida: www.mikrobiologi.net/organization/organization.php?id=1

Riksföreningen för Mikrobiologi

Hej och god fortsättning!

Nytt år, nya möjligheter men först ska vi ta en tillbakablick på det gångna året! 2015 var ett minst sagt händelserikt år, i alla fall upplevde jag det så. Vårmötet hölls ihop med infektionsläkarna, SILF, vilket verkar ha mottagits positivt, från både oss i mikroföreningarna, (RFM, FKM och SFM) och infektionsläkarna. Därför satsar vi på att utveckla det samarbetet ytterligare de kommande vårmöten. Har ni inte redan gjort det så "save the date" 23-27 maj för vårmötet i Helsingborg. Redan nu kan du gå in och titta på ett preliminärt schema!

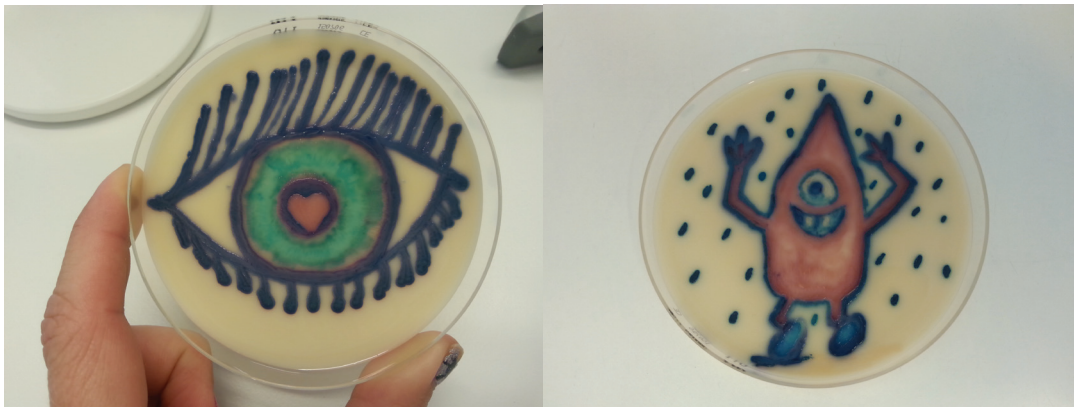
Labombudsträffen hölls i Stockholm, på Freys hotell, med många bra och breda föreläsningar, bra diskussioner och trevligt mingel!

I detta nummer av Mikrobladet kommer ni att få lära känna en av våra styrelsemedlemmar Kerstin Vikar lite bättre. Ett referat från labombudsträffen, en reseberättelse från vårmötet av en av våra stipendiater samt en poster från samma möte och mycket, mycket mer!

Ingen kan väl ha undgått hemsigheterna som händer i världen och flyktingströmmarna. Vi i RFMs styrelse tog därför beslutet att skänka 100 kr/styrelsemedlem (privata pengar) till UNHCR och uppmuntrade labombuden att göra detsamma. Glöm inte att besöka vår hemsida, www.mikrobiologi.net!

Trevlig läsning! /Camilla Lagheden, Ordförande i Riksföreningen För Mikrobiologi.

Komplettering nr 1 2015: Framsidan foto kommer från Adelisa Possay, Klinisk mikrobiologi Sahlgrenska universitetssjukhuset.

Ulrika Gunnesson har skapat bakteriekonsten ovan.

UNDER LUPPEN PÅ

Jag heter Kerstin Vikar och är styrelseledamot i Riksföreningen. Avslutade min utbildning 1980 i Stockholm och började då på mitt första jobb på Baktlab på Södersjukhuset. Har sedan arbetat på Mikrobiologen på Karolinska universitetssjukhuset Huddinge i 8 år. I december 2009 flyttade jag från Stockholm till Dalarna, nu bor jag i Borlänge och arbetar på mikrobiologen på Falu lasarett. Mina ansvarsområden är Urin och antibiotika.

/Kerstin

Medlemskap för 2016 - Använd uppgifterna i talongen nedan när du betalar in via din bank på nätet. Sista inbetalningsdag 160331.

Betala in 200 kr på PlusGiro 717760-3. Ange namn på inbetalningsavin, eller i meddelandefältet vid betalning via internet. **Annars blir inbetalningen bara en anonym donation!**

Uppdatera din adress på www.mikrobiologi.net och uppdatera din adress, så missar du inte något nummer av Mikrobladet. Obs logga in för att uppdatera adressen.

Hälsningar // Styrelsen för RFM

PlusGiro		INBETALNING/GIRERING A		Kod 1
Meddelande till betalningsmottagaren (meddelande kan inte lämnas på baksidan)		Till PlusGirokonto 717760-3		
		Betalningsmottagare (endast namn)		
Medlemskap i RFM 2016		Avsändare (namn och postadress)		
Namn:		NAMN:		
Adress:		ADRESS:		
Från PlusGiro/personkonto (vid girering)		Svenska kronor		öre
		2 0 0.		
#	#			#04#

2016-01-01

Inbjudan till

ÅRSMÖTE

för

Riksföreningen för Mikrobiologi

TID: Måndag 23 maj 2016, kl 17.30 – 18.30

PLATS: Helsingborg Arena, Helsingborg

Hälsningar

Marie Karlsson

Sekreterare

RFMs Labombudsträff 2016

17/10, Stockholm

Vi var 22 biomedicinska analytiker från laboratorier över hela Sverige som träffades i drygt 24 intensiva timmar på den årliga labbombudsträffen i Stockholm i mitten av oktober. Med ett fullspäckat schema att beta av på kort tid drog vi igång med fredagens presentationer. BioMerieuxs produkt Film array presenterades, ett föredrag om bensår och bensårspatienter och "Rätt handske för rätt jobb" - Skydda patienten, Skydda personalen el. Skydda analysprocessen? var några av ämnen. Styrelsen bidrog med fallstudier från Gbg med *Mycoplasma hominis* i blododlingar och en presentation av BBMRI- biobanking and molecular resource infrastructure of Sweden (BBMRI.se)

Kvällen timmar använde vi till att lära känna varandra, vissa har varit med på många möten medan det för andra var första gången, och utbyta tankar och erfarenheter kring våra verksamheter. Mycket skratt och många roliga diskussioner hann vi med.

Under lördagen fick vi en presentation av den praktiska användningen av Film array i laboratorieverksamhet, styrelsen startade en diskussion ang. vad vi har på oss när vi arbetar med ett mycket uppskattat rollspel; vilka riktlinjer/regler finns det ang. arbetskläder följer vi på de olika labben? Ett förslag till Vårmötet som går av stapeln i Skåne den 23-27/5 -16 presenterades och vi diskuterade hur vi ska hantera den ekonomiska frågan vid samarrangemang.

Trött, glad och fullmatad med information och god mat återvände jag till Sundsvall för att ge mig i kast med valberedningens arbete inför RFM's årsmötet i maj.

Annelie Ervasti

RFM:s STIPENDIUM 2016

RFM:s stipendium 2016 för deltagande vid Vårmötet i Helsingborg.

Vinnarna är Eva Alberg, Umeå och Kristin Björkeland

stipendiet gäller för kongressavgift, logi och resa.

|

Identifikation av *Proteus mirabilis* i urinodlingar med hjälp av kolonimorfologi och resistensmönster

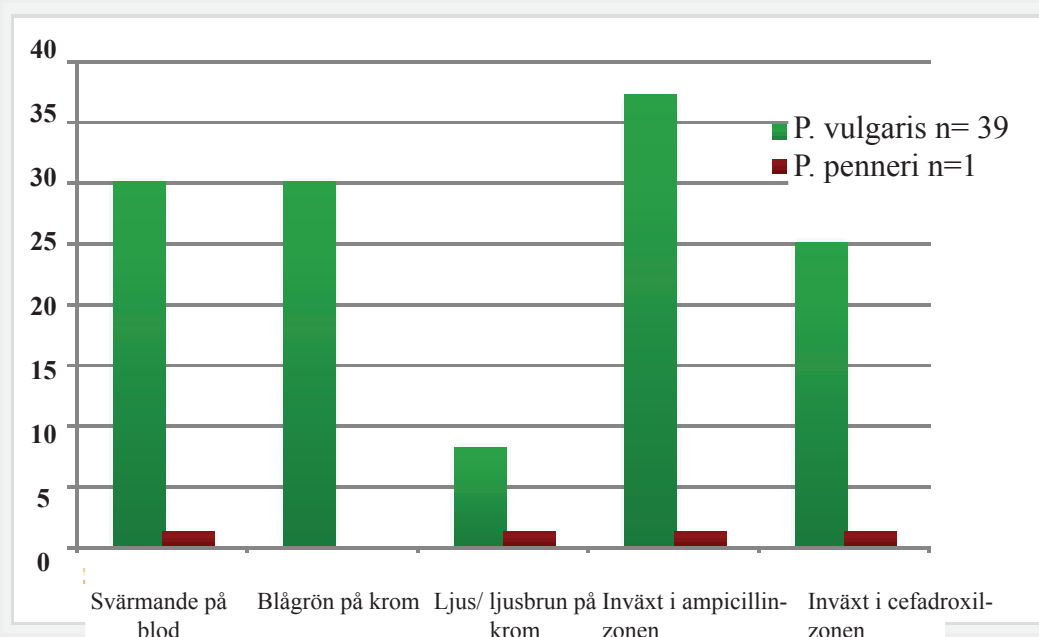
Anna Carin Selhag, Owe Källman,
Klinisk Mikrobiologi, Karolinska Universitetslaboratoriet Solna

Introduktion

Sedan införandet av Kiestra Total Laboratory Automation (TLA) i mars 2013 i Solna avläses alla urinodlingar på skärm. För ett bättre arbetsflöde och snabbare svar till kunden behövs metoder som tillåter att så få plattor som möjligt måste tas ut ur systemet. Den tidigare snabbmetoden för att identifiera *Proteus mirabilis* var en kombination av typisk svärmande kolonimorfologi och negativt indolspottest, men för att testa indol måste man ta fram plattan. Syftet med denna validering har varit att tvärdera om typisk kolonimorfologi i kombination med resistensmönstret kan användas för att identifiera *P. mirabilis* i urinodlingar.

Material och metod

Under perioden 20131019- 20140718 undersöktes samtliga *Proteus*-stammar som resistensbestämts och fotograferats i Kiestrasystemet, som ej var *P. mirabilis* (n=40). Av de undersökta 40 stammarna var 39 av isolaten *P. vulgaris* och ett var *P. penneri*. Uppgifter om kolonimorfologi, typ av resistensbestämning samt resistensmönster samlades in. Om alla stammar som ej typas till *P. mirabilis* kan identifieras utifrån sin kolonimorfologi och sitt resistensmönster skulle man med hjälp av detta kunna avgöra vilka stammar som måste testas med indolspot och vilka som kan svaras ut direkt som *P. mirabilis*.

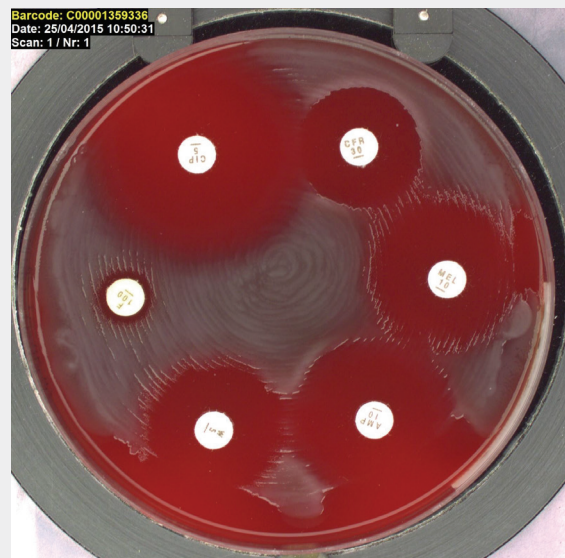
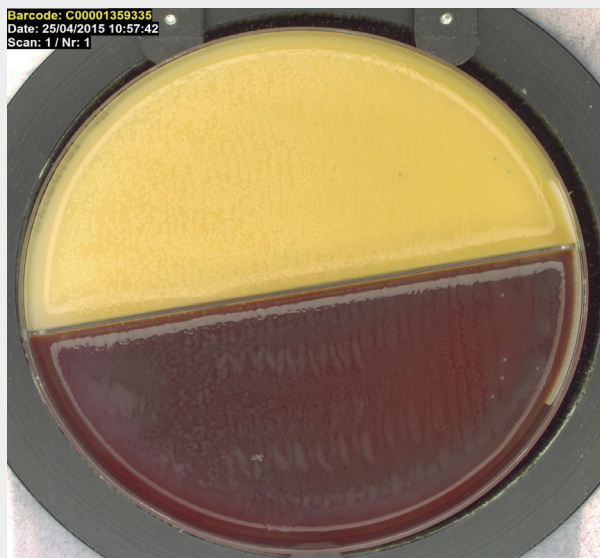

Proteusarter ej typade till *P. mirabilis* som fotograferats och resistensbestämts i Kiestrasystemet under valideringsperioden.

Resultat

De flesta *P. vulgaris*-stammarna hade blågrön färg på krom och svärmade på blod. Några svärmade ej och/eller var ljusa på kromsidan. Två stammar hade en zon kring ampicillin på direktresistensplattan, av dem var en ljus och en blågrön på krom. Båda svärmade på blod. 14 av dem hade en viss zon kring cefadroxillappen, övriga 25 hade inväxt till lappen. *P. penneri*-isolatet var svärmande på blod, ljus på krom och hade inväxt på såväl ampicillin- som cefadroxillappen på direktresistensen.

P. mirabilis som kan svaras utan indolspotttest. Svärmande på blodsidan, ljus på kromsidan och känslig för ampicillin och cefadroxil.

Slutsats

Identifikation av *Proteus mirabilis* kan göras enligt följande kriterier: svärmande på blod, ljus/ljusbrun på krom samt känslig för ampicillin och cefadroxil. Hade dessa kriterier använts under valideringsperioden skulle ett isolat av totalt ca 500 *Proteus*-stammar felklassificerats (en känslig ljusbrun *P. vulgaris*), vilket ger en felprocent på 0,2. Det bedömdes som acceptabelt. Om plattan ändå tas fram för t. ex. kompletterande resistensbestämning görs indolspotttest.

Karolinska Universitetslaboratoriet, Klinisk Mikrobiologi
Anna Carin Selhag Besöksadress: L7:01
E-mail: anna-carin.selhag@karolinska.se Postadress: 171 76 Stockholm

Returadress:

Marie Karlsson
Överhärdeåsen 15
818 91 Valbo

Upplevelser från Östersund 25 – 27 maj 2015

Åsa Frid, legitimerad Biomedicinsk analytiker
Avd. klinisk Mikrobiologi Falu Lasarett

I den bästa av världar hade vi varit fler från min arbetsplats som kommit iväg. Vårmötet är ju ett unikt tillfälle att snappa upp nyheter, utbyta information och träffa kollegor från andra orter. Vår verksamhet i Falun fick i år avvara tre Biomedicinska analytiker. En solig söndag eftermiddag hoppade vi på tåget för att bege oss norrut.

Att samarrangera Mikrobiologiskt Vårmöte med Infektionsveckan var verkligen ett lyckat koncept! Som Biomedicinsk analytiker har jag annars ingen eller mycket begränsad inblick i den kliniska vardagen. I bakhuvudet ligger ändå tanken att vi tillsammans med övrig vårdpersonal strävar mot ett gemensamt mål: patientens bästa!

Årets program innebar intensiva dagar i Östersund. Jag och arbetskamraterna kunde inspireras av viktiga föreläsningar, ta del av det senaste diagnostiska utbudet, jämföra analysmetoder och arbetssätt samt fundera över vår framtida yrkesroll. En övergripande känsla av entusiasm inför alla möjligheter som står till buds inom mikrobiologi infann sig. Utvecklingen går dock inte alltid hand i hand med den krassa ekonomiska verklighet som idag råder i många landsting.

Under ett lunchmingel stötte jag ihop med en infektionsläkare och genast började vi diskutera nyttan av snabbare diagnostik för bl.a. influensa, RS och calicivirus. Vårdplatserna är begränsade och efterfrågan på att få ut provsvar från Mikrobiologen under jourtid ökar. Läkarna får mer än gärna trycka på med sina önskemål så att vi kan få ekonomiska medel att modernisera vår service.

Några av föreläsarna som dröjt sig kvar i minnet var bl.a. Rut Öien som berättade om sår, antibiotika och föreningen RIKSSår. Många gånger odlas och behandlas patienter i onödan, det finns en hel del annat att göra för att främja god sårhäkning. Självklart är det stor skillnad på att vara koloniserad eller infekterad av en bakterie, något som kan vara knepigt att bedöma på labbet eftersom vi inte är med under provtagningen.

Att lyssna till Jörgen Johanssons föredrag om hur Listeria-bakterien kan aktivera virulensgener utifrån omgivningens temperatur var nytt och spännande för mig. Likaså insikten att många intensivvårdade patienter uppnår för låg koncentration av betalaktam-antibiotika. Om detta berättade Thomas Schön, och föreslår således att antibiotikakoncentrationen borde mätas för att kunna ge effektiv behandling. Mycket viktigt idag när vi står inför stora problem med resistensutveckling!

En underhållande och för oss från Falun sista upplevelse av Vårmötet var "Grand Round". Tävlingsmomentet innebar att två lag skulle knäcka diagnoser utifrån fallbeskrivningar och analysvar. Lagindelningen var Nord mot Syd vilket visade att vi i viss mån stöter på olika infektioner beroende på var i landet vi arbetar. Fallbeskrivningarna var kluriga och paneldeltagarnas engagemang och listighet imponerade!

Slutligen vill jag rikta stort tack till Riksföreningen för Mikrobiologi för mitt stipendium till Vårmötet. Dessutom en stor eloge till Programkommittéerna som under dessa dagar försett oss med en trevlig mix av både nytta och nöje!